

Acadèmia Rico

COMERÇ - IDIOMES
CULTURA GENERAL
PERITATGES-TEORIA

CLASSES PER AMB DÒS SEXES

Sant Quirze, 5, segon

EL POBLE

ANY I

NÚM. 19

SABADELL, DISSABTE 23 D'ABRIL 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65

NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

Avui també és
un dia de ciuta-
dania.

Bona voluntat i intel·ligència

Enguany la fira del llibre s'escau en un moment decisiu per a la història política del nostre territori. A l'enyistes de l'Estatut, és a dir, d'adquirir una personalitat nacional ja redimida de tutelles, ens fa adonar de la responsabilitat que tindrem després de la implantació de l'autonomia. Sigui aquesta total o retallada, n'havem d'ésser dignes. I aquesta dignitat no s'adquireix sense un ferm desig de superació, i de perfeccionament que no s'obté d'altra manera sinó en l'estudi i en el saber.

Havem passat llargues anyades en una fuga lírica impressionant. Política i socialment, moltes vegades no havem tocat de peus a terra. La coacció iníqua de la monarquia ens feia actuar de manera que l'abstracció i la vaguetat dominaven impudicament el nostre medi: Ara és la veritable hora de la política de les realitats, l'hora de la política constructiva, de donar començ a un període d'activitat ideològicament fecunda perquè es vegin acomplides, àdhuc més enllà dels límits previstos, les aspiracions del nostre poble.

La República seria un mot sense sentit sinó obréssim segons el que significa el seu abast generós. No és prou en ésser un bon republicà, o un republicà disciplinat, o un catalanista, o un socialista de maneres radicals o íntegres. En tots els ordres de l'activitat política, és necessari d'ésser intel·ligent per a escometre les més dures responsabilitats de govern. Només la intel·ligència és la profilaxi del sectarisme i de l'extremisme. Només per mitjà de l'estudi es comprèn l'abnegació i el sacrifici, norma patriòtica per la qual es salven els individus i els pobles.

Els homes republicans que aspirem a obtenir el govern autònom del nostre territori no podem obrar segons uns impulsos contradictoris creats per la desconexió dels problemes més apremiants que es crearan entre nosaltres després d'implantar-se l'Estatut. Cal que estem previnguts. Cal que els sapiguem resoldre amb bona voluntat, però també amb intel·ligència.

Habilitats combatives

Hom veu molt sovint, en l'estadi de les lluites doctrinàries, aparèixer combatents el prestigi i la competència dels quals s'aguanta de molt diverses maneres.

Els uns, sòlidament recolzats en un bloc de principis més o menys discutibles, són apalogistes infatigables d'una teoria i li capten adeptes amb la força persuasiva del raonament, o amb l'escalf suggestiu del verb. Els altres, en prendre posicions davant de l'adversari, no prou segurs de vèncer-lo, tenen l'

habilitat de presentar-lo desdibuixant a l'auditori, i així, desfiguren la seva doctrina, i el defineixen capriciosa i deslleialment per tal de restar-li categoria i de fer-lo fàcilment vulnerable a les escomeses de la crítica.

Aquest procedir, tant com es avantatjós pel palladí que sap preparar-se així el terreny per assolir l'apariència d'un èxit fàcil davant d'un auditori defraudat, ho és també per l'adversari que hom ha pretès combatre, per quant, el seu cos era absent de la lluita, i el palladí, se les havia amb una ficció.

Tal és el que ocorre amb les lligons d'orientació Social que al canonge Lloberes ve donant a l'Acadèmia Catòlica, pel que es refereix a la crítica de la tesi socialista.

Enc hauria plagut de veure com el professor es posava amb lleialtat la posició de tèsis catòlica enfront de la vertadera posició socialista i anarquista, però, el que poguéssim oir, en la nostra assistència tributada a una deferent invitació fou la posició del conferenciant enfront d'un fantasma del socialisme; és a dir: enfront d'una concepció o interpretació del socialisme força convencional i no gens ajustada als corrents moderns d'aquesta doctrina.

Ahudi un concepte de l'Estat atribuït al socialisme molt lluny del concepte que és en voga en aquest sector del pensament polític mundial. Volgué aparèixer com a respectuós amb la llibertat, acusant al socialisme de negar-la, per quant accepta el determinisme. O

el Dr. Llovera no sap que és el determinisme, o no vol saber-ho. Preferim creure que ho ignora, i per tant haurà d'agair que l'advertim que la teoria determinista no exclou el foc de la voluntat humana en les decisions individuals i collectives.

En molts punts constatarem una manca de claredat no gens acordada amb la condició evangèlica del conferenciant, i, francament, no s'hi val a jugar a escamoteigs i malabarismes des de l'altura de certes tribunes.

Mal sigui només per respecte a la veritat i a la importància social de certs temes hom deuria tractar-los sense cap sombra de passió sectària.

J. H. COSTAJUSSÀ

Comprem un llibre

Avui, Dia del Llibre. Fa molts anys que escrivim aquest començament d'article en tal dia d'avui. I qui sap les vegades que l'hauré de reproduir. Perquè els llibres i els dies es succeiran i no voldríem altra cosa que comentar cada any aquest tema, sobretot si és secundat per tots aquells ciutadans que tenen l'obligació d'adquirir un llibre.

Hem dit aquells ciutadans, i l'obligació d'adquirir un llibre no és potestatiu d'una classe determinada d'un sector prèviament designat. Comprar un llibre avui és deure de tots els ciutadans, sense distinció. La cultura no admet matisos ni diferències peculiars. Només els ignorants i els abúlics poden dispensar-se d'aquesta obligació encara que un llibre ben escollit podria ésser el motiu de redimir-se, de corregir el seu defecte.

El perill d'aquesta Diada és el que hom s'atansi a comprar un volum i no es recordi més de posar-hi un company al seu costat. Res més trist que un llibre isolat, i res més enutjós que complir un manament espiritual sense que sigui continuat amb un culte persistent i fervorós. La compra d'un llibre no ha d'ésser de ritual en aquest dia, ho ha d'ésser també tots els altres dies de l'any. I tant com l'adquisició del volum ha d'ésser també obligatòria la lectura. Perquè podríem inundar la ciutat de llibres i ésser els ciutadans més ignorants del món.

Cal comprar llibres, però cal llegir. Tenir una biblioteca és no tenir res si hom no l'ha regirada i n'ignora el contingut. Els llibres salven de moltes situacions difícils però cal que els llegim perquè siquem salvats quan sigui l'hora. Si hi ha un company bo a la vida és el llibre, és un company fred, però segur. I és aquesta seguretat personal que dóna la intel·ligència i el saber pel que és necessari adquirir avui el llibre que ens satisfaci i que tant de bo inciti a comprar-ne de altres com la fruita més saborosa que no trobarem en lloc més.

E. V.

La Generalitat i la divulgació del llibre català

En el darrer Consell, entre altres propostes del Departament d'Instrucció Pública, fou acordada la standardització dels lots de llibres que concedeix la Generalitat a les entitats i biblioteques que els sol·liciten, i dues maneres de col·laborar eficaçment a la commemoració de la Diada del Llibre. La Generalitat, doncs, ha aprofitat l'ocasió de aquesta diada tradicional, per intensificar la seva actuació en favor del llibre català.

Aquesta nova organització dels lots donarà més qualitat als dona-

Ciudadà: Avui compra't un llibre: No vulguis, precisament, el que acaba de sortir, si no t'ofereix prou interès; puix que els llibres, com el bon vi, amb el temps afloren virtuts inèdites.

—Compra el teu llibre i no el duguis embolicat ni escondit; ans millor, mostra'l enlaire i joiosament, mateix que una bandera de triomf.

—No siguis egoista del teu llibre. Podries comprar-ne un per a la teva promesa, per a la teva esposa, per a la teva mare. I si tens encert a escollir-lo, és molt possible que evitis per sempre més el que a casa teva, les dones, dels diaris en diguin «paperots» i dels llibres «llibrots».

SI AVUI ES LA DIADA DE LA PATRIA, VULGUES, TAMBE, QUE SIGUI LA DIADA DE LA CULTURA, PERQUE AQUESTA LA REDIMIRA.

CARNET D'UN CALIBAN

Padrins del poble

Abans de passar avant en la conversa de les nostres coses, potser que ens parem un moment a parlar de la nostra genealogia literària.

La vida de l'home arrenca de segles remotíssims. Però res sabem—o ben poca cosa—d'uns temps i d'uns homes que no han deixat res escrit. El coneixement de l'home, com el de la Natura, comença així que algun d'aquells éssers rars que harmonitzen alegrement la pobresa amb la generositat, menyspreant la fàcil i absurda temptació a la *carretera de fer diners*, es dedica a pensar en l'home o en la Natura, i escriu les seves reflexions. Les creacions d'aquests homes, la seva literatura, són les peces que a través del temps registren per aproximació la realitat de les coses.

Es cert que ben pocs homes dels que han sabut pensar i escriure, s'han recordat de nosaltres. Però

n'hi ha. Gràcies a l'esperit — que és tan revolucionari com nosaltres — també des de molt enllà del temps tenim registrada una personalitat i escrita la nostra genealogia. També el poble té els seus padrins.

La nostra inquietud és tan antiga i tan constant com el moviment del món. Durant molts anys, però, tota l'organització de la vida no ha tendit a altra cosa que desfigurar aquesta veritat, per tal d'evitar que nosaltres, pobres homes!, arribéssim a tenir-ne consciència. Heu-vos ací perquè ens trobem que els únics que ignorem els nostres vertaders padrins, som nosaltres. La pobresa de pa a què se'ns ha junyit, és inhumana; però la pobresa de coneixements a què se'ns ha forçat, no té qualificatiu.

La nostra ferotgia, la nostra violència, la nostra brutalitat, la nostra incultura, la nostra ignorància, la nostra grosseria, totes aquestes coses que tantes vegades se'ns han retret amb escàndol, totes aquestes coses amb les quals hom és tant amatent a avergonyir-nos, són l'index inexorable de la bondat d'

aquest sistema de civilització compaginat entre mercaders i capellans.

Tant se val! Tot el dolor que resignadament suportàvem per als ultratges que es dirigien a una misèria i a una vergonya que primer se'ns ensenyava a estimar, ens ha donat prou força per a guanyar-nos amb el propi esforç el pa escaiet i el llibre propici. I avui, entre nosaltres, i una mica orgullosos,—per què negar-ho? — podem parlar dels nostres padrins, de tots aquells que quan s'interessaven per la nostra vida, ho feien obeint el més pur imperatiu de la seva consciència.

La realitat de la nostra vida, la realitat del procés de la nostra vida fa baralla i d'ascensió—és amb baralla que el poble logra llur ascensió—viu dispersa en moltes pàgines escrites, que coneixem o que ignorem. En Shakespeare, Renan i Guéhenno, però, es segueix com en cap més d'altres, la nostra genealogia, la nostra realitat.

D'aquests padrins, doncs, parlarem ara, per començar. Temps tindrem, també, per parlar dels altres.

BIEL.